

Analiza Funkcjonalna - Problem 5

Krzysztof Zakrzewski

12 stycznia 2021

Problem 5.

i) Dany jest ciąg dokładny przestrzeni skończenie wymiarowych

$$0 = V_0 \xrightarrow{T_0} V_1 \xrightarrow{T_1} \dots \xrightarrow{T_{n-1}} V_n = 0$$

Z twierdzenia o izomorfizmie mamy

$$V_k / \ker T_k \cong \operatorname{im} T_k$$

, z czego wynika

$$\dim V_k = \dim \ker T_k + \dim \operatorname{im} T_k$$

Ponieważ ciąg jest dokładny, mamy $\operatorname{im} T_i = \ker T_{i+1}$, zatem

$$\dim V_k = \dim \operatorname{im} T_{k-1} + \dim \operatorname{im} T_k$$

, dla $k \in \{1, \dots, n\}$.

Mamy, że

$$\sum_{k=0}^{\infty} \dim V_{2k+1} = \sum_{k=0}^{\infty} (\dim \operatorname{im} T_{2k} + \dim \operatorname{im} T_{2k+1}) = \sum_{k=1}^{\infty} \dim \operatorname{im} T_k$$

Z drugiej strony

$$\sum_{k=0}^{\infty} \dim V_{2k} = \sum_{k=1}^{\infty} \dim V_{2k} = \sum_{k=1}^{\infty} (\dim \operatorname{im} T_{2k-1} + \dim \operatorname{im} T_{2k}) = \sum_{k=1}^{\infty} \dim \operatorname{im} T_k$$

, co daje tezę.

ii) Mamy ciąg dokładny:

$$\{0\} \xrightarrow{T_0} V_1 \xrightarrow{T_1} V_2 \xrightarrow{T_2} V_3 \xrightarrow{T_3} W_1 \xrightarrow{T_4} W_2 \xrightarrow{T_5} W_3 \xrightarrow{T_6} \{0\}$$

Rozpatrujemy trzy przypadki:

1) $\dim V_1, \dim V_2, \dim W_1, \dim W_2 < \infty$

Mamy, że $V_3/\ker T_3 \cong \operatorname{im} T_3$. Po pierwsze $\operatorname{im} T_3 \subseteq W_1$, zatem $\dim \operatorname{im} T_3 < \infty$. Po drugie $\ker T_3 = \operatorname{im} T_2$ oraz $\dim \operatorname{im} T_2 \leq \dim V_2 < \infty$. Iloraz V_3 i podprzestrzeni skończenie wymiarowej jest przestrzenią skończenie wymiarową, zatem przestrzeń V_3 też ma skończony wymiar.

Z dokładności ciągu mamy, $\operatorname{im} T_5 = \ker T_6 = W_3$ oraz $\dim \operatorname{im}(T_5) \leq \dim W_2$, zatem $\dim W_3 \leq \dim W_2 < \infty$

2) $\dim V_1, \dim V_3, \dim W_1, \dim W_3 < \infty$.

Mamy $\operatorname{im} T_2 \subseteq V_3$, czyli $\dim \operatorname{im} T_2 < \infty$. Z twierdzenia o izomorfizmie $V_2/\ker T_2 \cong \operatorname{im} T_2$, co więcej $\ker T_2 = \operatorname{im} T_1$ i $\dim \operatorname{im} T_1 \leq \dim V_1 < \infty$. Znowu mamy sytuację, że iloraz przestrzeni V_2 przez podprzestrzeń skończenie wymiarową ma skończony wymiar. Przestrzeń V_2 ma skończony wymiar. Analogicznie dowodzimy, że W_2 ma skończony wymiar.

3) $\dim V_2, \dim V_3, \dim W_2, \dim W_3 < \infty$.

Mamy $\{0\} = \operatorname{im} T_0 = \ker T_1$, czyli T_1 jest zanurzeniem przestrzeni V_1 w przestrzeń skończenie wymiarową V_2 , zatem V_1 jest skończenie wymiarowe. Z tw o izomorfizmie $W_1/\ker T_4 \cong \operatorname{im} T_4$. Ponadto $\ker T_4 = \operatorname{im} T_3$, czyli jest skończenie wymiarowe, a $\operatorname{im} T_4 \subseteq W_2$ też jest skończenie wymiarowe. Tak samo jak poprzednio $\dim W_1 < \infty$.

iii) Mamy ciąg przekształceń:

$$X \xrightarrow{S} Y \xrightarrow{T} Z$$

i rozpatrujemy ciąg

$$\{0\} \xrightarrow{j} \ker(S) \xrightarrow{i} \ker(TS) \xrightarrow{S|} \ker(T) \xrightarrow{\Pi|} Y/\operatorname{im}(S) \xrightarrow{\tilde{T}} Z/\operatorname{im}(TS) \xrightarrow{J} Z/\operatorname{im}(T) \xrightarrow{k} \{0\}$$

Chcemy uzasadnić, że jest dokładny.

I) $\operatorname{im} j = \ker i$

Przekształcenia i, j są włożeniami. Wystarczy zobaczyć, że $\ker(S) \subseteq \ker(TS)$, co jest oczywiste, bo jeżeli $x \in \ker(S)$ to $Sx = 0$, z czego wynika $TSx = T(0) = 0$, co daje $x \in \ker(TS)$

II) $\operatorname{im} i = \ker S \uparrow$

Przekształcenie $S \upharpoonright$ to poprostu $S \upharpoonright_{\ker(TS)}$.

Mamy $x \in \text{im } i \implies Sx = 0 \implies S \upharpoonright_{\ker(TS)}(x) = 0 \implies x \in \ker S \upharpoonright_{\ker(TS)}$, oraz $x \in \ker S \upharpoonright_{\ker(TS)}$ poprostu implikuje $x \in \ker(S)$, czyli $x \in \text{im } i$, bo i to włożenie.

III) $\text{im } S \upharpoonright = \ker \Pi \upharpoonright$

$\Pi \upharpoonright = \Pi \upharpoonright_{\ker(T)}$ oraz $\Pi : Y \rightarrow Y/\text{im}(S)$ to rzut.

Mamy $x \in \text{im}(S \upharpoonright) \implies x \in \text{im}(S) \implies \Pi(x) = 0 \implies x \in \ker(\Pi \upharpoonright)$, oraz $x \in \ker(\Pi \upharpoonright) \implies x \in \ker(T) \cap \text{im}(S)$, zatem $x = S(y)$, dla $y \in X$, oraz $Tx = 0$. Dostajemy, że $TSy = Tx = 0$, czyli $y \in \ker(TS)$, zatem $x \in \text{im } S \upharpoonright$.

IV) $\text{im} \Pi \upharpoonright = \ker \tilde{T}$

Przekształcenie \tilde{T} jest zdefiniowane tak: $\tilde{T}([y]) = [T(y)]$, dla $y \in Y$, gdzie $[y]$ to klasa y w $Y/\text{im}(S)$, jest to dobrze zdefiniowane przekształcenie, bo $T(\text{im}(S)) = \text{im}(TS)$. Dla $x \in \text{im}(\Pi \upharpoonright)$ istnieje $x' \in \ker(T)$, taki że $x = [x']$. Wtedy $\tilde{T}(x) = [T(x')] = [0] = 0$, czyli $x \in \ker(\tilde{T})$. Załóżmy, zatem, że $[x] \in \ker(\tilde{T})$, wtedy $T(x) = 0$, czyli $[x] \in \text{im}(\Pi \upharpoonright)$

V) $\text{im}(\tilde{T}) = \ker(J)$,

Obie te rzeczy są poprostu równe podprzestrzeni ilorazowej $\text{im}(T)/\text{im}(TS)$.

VI) Równość $\text{im}(J) = \ker(k)$, jest oczywista, przekształcenie J jest "na",
 $\text{im}(J) = Z/\text{im}(T) = \ker(k)$.